

Metodické sdělení Ministerstva pro místní rozvoj k umístování velkokapacitních skleníků

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „ministerstvo“) obdrželo dotaz na možnosti umístování velkokapacitních skleníků pro zemědělství podle § 18 odst. 5 stavebního zákona.

Velkokapacitní skleníky pro zemědělství (dále jen „velkokapacitní skleníky“) tazatel popsal takto: „produkční skleníky a fóliovníky pro celoroční pěstování ovoce, zeleniny a květin (v rozsahu několika hektarů), které obvykle představují:

- skleníky na pilotech přímo na půdě nebo technologie hydroponicky pěstovaných rostlin
- doprovodné stavby bývají bioplynové stanice, nádrže nebo zásobníky na dešťovou vodu, přípojky technické infrastruktury (voda, elektřina, kanalizace, popř. trafostanice), manipulační plocha“.

V této souvislosti klade tazatel tyto dotazy:

„Zda je možné takto rozsáhlé stavby povolit bez pořízení změny územního plánu, tzn. pouze na základě ustanovení § 18 odst. 5 stavebního zákona?“

„Zda je pro takové záměry potřebné pořídit změnu územního plánu? A zda je nutné vymezit pro tyto záměry zastavitelné plochy?“

Ministerstvo na základě § 11 odst. 2 stavebního zákona k citovaným dotazům sděluje:

Ustanovení § 18 odst. 5 stavebního zákona umožňuje v nezastavěném území v souladu s jeho charakterem umístit stavby, zařízení a jiná opatření pro zemědělství, pokud je územně plánovací dokumentace výslovně nevyloučí.

Pro zodpovězení dotazů je rozhodující určit, zda jsou velkokapacitní skleníky stavbou pro zemědělství ve smyslu § 18 odst. 5 stavebního zákona. Pojem „stavba pro zemědělství“ je definován v § 3 písm. f) vyhlášky o technických požadavcích na stavby¹. Zde jsou však definovány pouze ty stavby, pro které bylo třeba stanovit zvláštní technické požadavky. Pro účel výkladu ustanovení § 18 odst. 5 stavebního zákona považuje ministerstvo tento okruh staveb, jak ho uvádí vyhláška, za nepřiměřeně omezující. Jinak řečeno, nelze tvrdit, že okruh staveb definovaných v předmětném ustanovení vyčerpává pojem „stavba pro zemědělství“ ve smyslu § 18 odst. 5 stavebního zákona. Jedná-li se o určení okruhu staveb spadajících pod pojem „stavby pro zemědělství“, jak je užit v tomto ustanovení, je potřeba přednostně vycházet ze zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Za stavby pro zemědělství proto ministerstvo považuje stavby sloužící účelům uvedeným v ustanovení § 2e odst. 3 zákona o zemědělství. Zemědělskou výrobou se podle písm. a) citovaného ustanovení rozumí „rostlinná výroba včetně chmelařství, ovocnářství, vinohradnictví a pěstování zeleniny, hub, okrasných rostlin, léčivých a aromatických rostlin s výjimkou pěstování konopí pro léčebné

¹ Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění vyhlášky č. 20/2012 Sb.

použití a vědecké účely, rostlin pro technické a energetické užití na pozemcích vlastních, pronajatých, nebo užívaných na základě jiného právního důvodu, popřípadě provozovaná bez pozemků,“. Skleníky zde sice nejsou výslovně uvedeny, ale některé zde uvedené činnosti (např. pěstování zeleniny, ovoce a okrasných rostlin) jsou účelem skleníků. Pokud jsou tedy velkokapacitní skleníky povoleny a užívány pro některý z těchto účelů, lze dovodit, že jsou stavbou pro zemědělskou výrobu, tedy stavbou pro zemědělství ve smyslu § 18 odst. 5 stavebního zákona.

Stavbu velkokapacitního skleníku lze proto v nezastavěném území umístit na základě ustanovení § 18 odst. 5 stavebního zákona jako stavbu pro zemědělství, při současném splnění dalších podmínek, které zákon uvádí, tj.

- **musí být v souladu s charakterem území,**
- **musí být v souladu s případnými podrobnějšími podmínkami pro umístění staveb pro zemědělství stanovenými územním plánem,**
- **územně plánovací dokumentace ji nesmí výslovně vylučovat.**

K podmínce souladu s charakterem území

Stavby taxativně vyjmenované v § 18 odst. 5 stavebního zákona lze v nezastavěném území umístit jen “v souladu s jeho charakterem“. Tímto souladem s charakterem území rozumíme buď

1. funkční vazbu těchto staveb na stávající způsoby využití nezastavěného území, které se umístěním a realizací stavby podstatně nezmění, tedy skutečnost, že tyto stavby budou sloužit některému oboru činnosti již provozované v dotčené ploše nezastavěného území, jež je v § 18 odst. 5 stavebního zákona výslovně uveden (například zemědělství),

nebo, v případě dopravní a technické infrastruktury,

2. skutečnost, že tyto stavby budou sloužit k nezbytnému převedení této infrastruktury přes nezastavěné území nebo, kde není vhodnější řešení, v nezbytném rozsahu k umístění v něm, nejedná-li se o výrobní jednotky (srov. § 2 odst. 1 písm. c stavebního zákona).

Stavební zákon tedy omezuje okruh staveb pro zemědělství v § 18 odst. 5 na ty, jejichž umístění v nezastavěném území je dáno účely a potřebami stávajícího využití území, které jimi mají být podpořeny, ne změněny, nebo alespoň s nimi nejsou v rozporu.

Umístování velkokapacitních skleníků přirozeně vyvolává otázku, zda se jejich umístěním podstatně nemění charakter území nikoliv pro nesoulad s jeho stávajícím využitím (krajina zemědělského charakteru; plocha zemědělská), jak výše popsáno, ale pro změnu v základním rozlišení území, které územní plánování používá, tedy z nezastavěného území na zastavěné. Tak by tomu bylo za předpokladu, že by umístěním stavby skleníku vznikala zastavěná stavební parcela. Ten však stavební zákon definuje jako pozemek evidovaný v katastru nemovitostí jako stavební parcela². Současně podle § 2 písm. c) katastrálního zákona³ je „stavební parcelou

² § 2 odst. 1 písm. c) stavebního zákona

pozemek evidovaný v druhu pozemku zastavěná plocha a nádvoří⁴. Přitom katastrální vyhláška⁵ uvádí, že způsob využití pozemku „skleník“ se eviduje na pozemcích druhu 2 až 10. Vyhláška tedy nepředpokládá skleník jako zastavěnou plochu a nádvoří. Tomu částečně nasvědčuje také znění § 58 odst. 2, úvodní odstavec a písm. e), které ze zastavěného území vyjímají „zahradnictví“.

K podmínkám souladu s územním plánem

Podmínky uvedené v § 18 odst. 5 stavebního zákona se v nezastavěném území uplatní bez ohledu na to, zda má obec platný územní plán nebo nikoliv. Pokud obec platný územní plán má, uplatní se vedle podmínek podle § 18 odst. 5 stavebního zákona také zákonem uložený požadavek souladu záměru s platnou územně plánovací dokumentací. Územní plán přitom může stanovit podrobnější podmínky než uvedené ustanovení stavebního zákona, nemůže však umožnit něco, co zákon nepřipouští.

Stavby pro zemědělství lze umisťovat v plochách zemědělských (§ 14 vyhlášky č. 501/2006 Sb.), tedy v plochách určených územním plánem pro zemědělskou výrobu, resp. zemědělské využití. Může se jednat jak o plochy zemědělské takto územním plánem nazvané, tak i o plochy, které takto výslovně označeny nejsou. Podstatné je, že stavba pro zemědělství musí odpovídat využití, které je v územním plánu u konkrétní plochy stanoveno jako hlavní nebo přípustné, případně podmíněně přípustné, a nesmí odpovídat využití uvedenému jako nepřípustné.

Kromě uvedeného lze v nezastavěném území umisťovat v souladu s jeho charakterem stavby, zařízení a jiná opatření uvedená v § 18 odst. 5 stavebního zákona, pokud je územně plánovací dokumentace výslovně nevylučuje. Výslovným vyloučením se míní nikoliv konkrétní specifikace stavby, ale přímé uvedení obecného výrazu, který stavby daného typu zahrnuje.

Závěr

Ve smyslu výše uvedeného shrnujeme, že odpověď na první otázku tazatele, tedy zda lze velkokapacitní skleníky povolovat v režimu § 18 odst. 5 stavebního zákona, zní „ano“ a odpověď na druhou otázku tazatele, tedy zda je pro takové záměry nutno pořídit změnu územního plánu a vymezit zastavitelnou plochu zní „ne“. K posouzení možností umístění konkrétního záměru je zmocněn příslušný stavební úřad.

Vydáno dne: 8. 8. 2017

---

³ Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁴ Druh pozemku zastavěná plocha a nádvoří charakterizuje katastrální vyhláška jako pozemek, na němž je budova včetně nádvoří (tj. části zastavěného stavebního pozemku, obsahující dvůr, vjezd, drobné stavby, bazén, zatravněné plochy, okrasné záhony a jiné přiléhající plochy, které slouží k lepšímu užívání stavby), nebo společný dvůr v podílovém spoluvlastnictví vlastníků bytových domů, které s tímto pozemkem sousedí, nebo zboženiště, tj. pozemek na kterém je zbořená budova nebo zřícenina, nebo vodní dílo, a to včetně případného nádvoří.

⁵ vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění vyhlášky č. 87/2017 Sb.